

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНЪИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовичъ.

ТЕЧ. V. Овай листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крайц. за трипутъ. № 99.

Прстенъ господина Жарковића.

1.

Долина, у којој е господинъ Жарковићъ живіо, као и његово скоро у средини њеној налазеће се добро, ямачно е најлепше у целомъ предѣлу. Нарочито съ пролећа кадъ су зелена дрва разнобойнимъ цветомъ окићена, кадъ свудъ по обалама поточића, по ливадама и на прсима девојка млоговидно цвеће трепти и пріятне мирисе разсипа, онда се путнику туда пролазећемъ чини и представља, да е у овој долини вечна недеља и празникъ, и да бы Омирови Богови свое мале несташлуке, о којима Овидіе више говори него што бы му ваяло было, у њој проводиши, само да имъ е она у њиовимъ младимъ годинама позната была.

Ова долина простире се у дужину три сата, а у ширину еданъ сатъ, и окружена е високимъ планинама, по којима су мала сеоца начичкана. На подножјама брегова налазе се по стѣнама гдигди замци, остатци и знаци старогъ сердарскогъ времена.

Крозъ пріятну ову долину тече валовита река, која кадъ надоће често обале свое подронява. И то е едино, што мирне селяне ове кадикадъ узнемирава. Съ обе стране реке налазе се путови, кои кривудаю преко брегова и стрменій, и спуштаю се у раванъ само онде, гди е сеоце какво то зактевало.

Три одъ камена сазидана моста преко те реке, еданъ у средъ долине, а остала два на краевима њенимъ, саєдиняваю обе обале и жителъ єдне и друге стране.

Овимъ е долина местописно точно описана, и ко е познає, лако ће їој име погодити моћи.

2.

Као што смо већ рекли, добро господина Жарковића лежи одириликѣ у средъ те долине.

Господинъ Жарковићъ, да и о њму коју речъ проговоримо, быо е младъ човекъ одъ својъ двадесетъ и осамъ година, кои е на ово добро свое текъ пре два наестъ месецій дошао; а пре тога было е оно његовогъ стрица.

Тако доброгъ и мирногъ човека, као што е господинъ Жарковићъ быо, не было надалеко. Да га сусѣди његови своимъ рођенимъ очима свакій данъ ни су вићали, они бы се заклели, да се онъ свуда налази, али само да се у њиовой долини неналази. Њга су сви држали за врло имућна човека и врло учена; али се о њму говорило, да се на њму та ученость његова никако примѣтити не могла.

По нашемъ миѣнїю быо е онъ еданъ одъ најболши людїи на свету, само што светъ не башъ за њга, или боль рећи, што онъ за светъ овај не быо скроченъ. Онъ е любїо све свое савременике и сжителъ ове долине; али їй е избегавао, но чини ми се, не збогъ тога само што їй е се страшио, него изъ други узрока. Онъ бы радо свакогъ срећнимъ учинїю быо, само бы то нерадо имао, да га когодъ за што моли, и да му за што благодари, а то зато само, што не знао, како съ тима людьми, кои га моле или му за што благодарѣ, да се влада, а да се самъ незастиди и несплете. Ништа му тако досадно не было, као углаћеность, тако названый финїи тонъ и претераность у учтивости. Самъ пакъ быо е простъ, непретворанъ и одкривенъ, и као човекъ у правомъ смислу благородногъ воспитанїа и њжногъ чувства, обходїо се съ онима, съ којима се добро познавао, врло прїятно и учтиво. Само оне ништа незначеће начинѣ изьявљиваня учтивости, празне комплименте и сувтна торжества мрзїо е и презирао. Јоштъ никадъ не быо онъ на каквој явной гостби, ни у чїимъ сватовима, нити е кадгодъ быо на крштенїе другогъ каквогъ детета, осимъ на своемъ собственомъ крштенїю.

Онъ се клонїо свачега, што неку позорность на себе навлачи, тако да се одъ тога готово са страшливосту чувао. По најрѣавїемъ времену и самъ самцїтъ вдући по бреговима, носїо е нове альпине, да бы оне само брзо оветшале. — Онъ е быо а сачинивелъ многи занимљивы и важны списанїа, но ни сами издательи овы списанїа недознадоше имена његовогъ. Онъ е сачинїо оно изредно описанїе карактера, кое најтайнїе спочєе срца човеческогъ одкрива, па опетъ никакавъ човекопознавателъ не се варао тако често, као

господинъ Жарковићъ, кои е само збогъ велике свое стидливости и снебивана одъ людй се укланяю и у самоћи живіо.

Потоме дакле господинъ Жарковићъ живіо е на своемъ прекрасномъ добру као какавъ пустњикъ. Онъ е управлао свимъ своимъ пословима кућевнимъ и польскимъ, списивао е књиге, ботанизирао, цртао, читао старе и нове списатељ, и ние быо никадъ самъ, али никадъ ни са живима.

На южномъ углу ове долине живіо е нѣговъ добаръ пріятель господинъ Любибратићъ, скоро као и онъ; такође неженѣнъ, али у старомъ племићскомъ замку, кои е свуда унаоколо обкопанъ, зидомъ опасанъ и якамъ, за бой спремнимъ кулама снабдѣвенъ быо. Господинъ Любибратићъ быо е човекъ цуль веселе нарави, и имао е напротивъ врло радо дружба и увеселенія; онъ е дакле одилазіо часъ у варошицу, а часъ у сусѣдныи градићъ, а нарочито зими, када му е дуго време бывало. Онъ се радо разговарао, и то радо о свачему. На нѣ-

му се примѣтити могло, да е онъ држао, да е за говорника рођенъ. Быо е врло добра срца, и опетъ се радо у парнице упуштао, а то само зато, да бы могао вештину свою у томъ явно показати. Еданпутъ добыо е онъ парницу ону, кою е самъ за неправичну држао. Смеюћи се отишао е онъ своме супарнику, уступіо му, што му по праву припада, и платіо самъ све судейске и парничне трошкоче.

Поступакъ овай узбуди вниманіе господина Жарковића. Онъ нађе прилику те се съ господиномъ Любибратићемъ изближе познаде, и они наскоро постадоше поверителни пріятельи. Господинъ Жарковићъ уважавао е Любибратићева теоретична и практична знаня польске економіе, а овай опетъ Жарковићеву ученость. Одъ то доба вједна неделя ние прошла, а да они еданъ кодъ другога нису были, и ако су више одъ едвогъ сата еданъ одъ другога далеко живили.

(Продужиће се)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

СРБИЈА.

По „Званичнимъ Новинама“ премештени су за казнь Архиваръ Суда Окр. Рудничкогъ Милое Вукићевићъ за Архивара Суда Окр. Подринскогъ, и I. Писаръ Суда Окр. Ягоди. Настасъ Петровићъ за Архивара Суда Окр. Рудничкогъ; — далъ на овога место постављенъ е млађий Писаръ Суда Окр. Крушев. Јованъ Стояновићъ, а на нѣгово Практикантъ Суда Окр. Пожаревачкогъ. Къ томе досадаш. Экспедиторъ Суда Окр. Смедерев. Коста Атанацковићъ премештенъ е по својой молби за Экспедитора Суда вар. Београда; а на нѣгово место постављенъ е досад. Практикантъ Попечительства Правосудія Любомиръ Петровићъ.

К а р а ч о в а ц њ I. Октября. Немогу пропустити да васъ у кратко неизвѣстимъ да е и овде данъ рођеня Нѣгове Свѣтлости лепо и весело прослављенъ. Господинъ Епископъ Гоаники е служио е, и чинѣно е молебствіе за долгоденствіе Светломъ Князу. Г. Епископъ по свршетку службе говорио е сходно торжеству слово, кое су торжество све праніе пуцнявомъ своіомъ пратиле. Читавъ данъ трајало е веселѣ, и како Г. Началникъ тако и свинису жалили труда да овай данъ учине најсаянимъ даномъ. У вече было е осветленіе вароши.

ТУРСКА.

Изъ Сараева являю подъ 20. Септембромъ:

„Молба народа босанскогъ услышана е. Милосѣу царскогъ правительства и Св. Патріарха Митрополитъ Прокопіе неће више доћи у Сараево, него е на нѣгово место постављенъ владика Дионисіе, кои е досада быо у Цириту. Говоре, да Прокопіе сада у Царяграду прети, да ће троицу одъ најзнаменитии кметова потегнути на судъ; да кажу, шта е онъ скривіо, те га е народъ толико обтужио. Међутимъ ово е само празанъ разговоръ;

будући, да га власть ние за кривогъ нашла, небы га она на голу тужбу изъ епархіе уклонила. — Новый босанскій везиръ Ч. Мехмед-паша, кои е пре быо паша у Ерэруму, очекуе се овде до месецъ дана.“

Р у с і я.

Изъ Петербурга пишу „Шлезисше цайтунгу“ подъ 18. Септембромъ слѣдующе:

Москва се већъ почела празнити. Великій князь Николай већъ се вратио са супругомъ своіомъ у Петербургъ, а исто тако и графъ Киселѣвъ и графъ Остен-Сакенъ.

Свечаности крунисаня у Москви заключене су прекъоче (16. Септембра) са великимъ спалыванѣмъ художествене ватре, кое е, судећи по званичномъ програму, морало быти безъ сумнѣ дивно и пресаяно позоріе. Почетакъ е учинѣнъ съ бацанѣмъ 30 ракетла са звездама одъ најкрасній и најразновиднии боя, а затимъ е прво украшенѣ представляло у красной ватри споменикъ Ивана Сузанина, у кое време засвира музика свршетакъ изъ опере руске: „Животъ даемо за Ивана.“ Шестъ пута по дванаестъ ракетлѣй дадоше знакъ другомъ украшеню, кое е представляло засеняваюће расипанѣ прекрасне ватре; шестъ пута по 13 ракетлѣй дадоше знакъ трећемъ украшеню, представляюћемъ споменикъ Петра Великогъ у саяномъ осветлѣню; шестъ пута по 30 ракетлѣй одпочене четврто украшенѣ, а шестъ пута по тридесетъ ракетлѣй дадоше знакъ петомъ и главному украшеню, кое е представляло еданъ триумфалный сводъ са именовъ цара и царице. Чимъ се ово дивно украшенѣ очаранымъ очима гледаоца показало, одпочну 1000 пѣвача и 2000 свирача руску народну химну, а при свршетку ове химне распе се исполинска ватра одъ 2100 такозваны римски свећица са 21.000 звездица, 42000 ракетлѣй са шаре-

Политичкй Прегледъ.

нимъ звездама и 384 светлеће кугле. Цѣлу ову дивну свечаность заключавало е осветленѣ цѣлога мѣста са за- сѣняваюћомъ бенгалскомъ ватромъ.

— Еданъ одъ најбогатѣй трговаца московски, Ко- коревъ, кои е већ често млоге и велике отечестволю- биве жертве на олтаръ общте потребе приносио; сазвао е све градоначалнике, кои су на крунисаню у Москви участвовали, и дао имъ е сайну часть, коіомъ приликомъ изговоріо е присутствующимъ ватрено слово, односеће се на предстоєћій развитакъ и процветанѣ радиности и трговине подъ благомъ заштитомъ цара Александра, кое е слово са највећимъ усхићењемъ и одушевлєніемъ примљено, будући се силно дѣйство овогъ слова у са- момъ дѣлу ясно показало: еръ кадъ ѿ е Кокоревъ по- звао, да уписую суме за установљєніе новогъ великогъ трговачкогъ друштва, поузимали су присутствующи за е- данъ четвртъ сата акціе за 250.000 сребрны рубала.

Ово е слово по слогу своје доста занимљиво, и зато непропуштамо, најважнїе точке нѣгове читате- льима нашимъ саобшти, кое гласе овако:

„У трговини и радиности были смо мы досада са- свимъ самоуки, и врло смо имали ограничено полъ и зна- ня; зато мы морамо тежити, да се у томе практично раз- вїемо. Еръ радиностній напредакъ и животь едногъ народа може процветати само посредствомъ додира са другимъ народима. Онда ћемо текъ набавити искуства, знания, вкусъ, и стећимемо многостручно познанство, кое ћемо мы гледати да одржимо на обестрану користь; а ова общта користь быће подѣмчана сталнымъ траянѣмъ уговора мира.“

„Къ свему овоме може намъ најлакше помоћи у- годность и већа брзина нашегъ саобраћаваня са ино- странствомъ. Паробродна пловидба постала е садъ об- штомъ потребомъ цѣлогъ рода човеческогъ и постала е најудеснїимъ средствомъ, да узаямно интересе народа приближава и узаямно прїятельство утврди. . . . .“

„Мы морамо тежити, да се овде у Москви, као сред- среди унутрашнѣ трговине руске, а и у осталимъ нашимъ поглавитїимъ трговачкимъ и пристаништнїимъ градовима стане заступници најодличнїи трговачки кућа цѣле Е- вропе. Мы ћемо овдѣ у Москви извѣштавати се о те- чаю париске и лондонске трговине, и мы ћемо у те даль- не краєве Европе у средъ веселе части моћи шилати де- пеше, да запытамо за здравлѣ наше дѣце, коя се тамо налазе у рускимъ трговачкимъ кућама.“

У Петербургу 19. Септем.

Мы смо напоменули, како се великїй князь Нико- лай вратио изъ Москве у Петербургъ. Но садъ дознае- мо по „Шлезиске цайтунгу“, да е онъ у Петербургъ са- мо зато отишао, да донде допрати свою супругу, а по- томъ да се опетъ вратио у Москву.

У Москви већ се спремаю странци и посланства за одлазакъ. Енглеско посланство изчекуе се овы да- на у Петербургу, одкуда ће на лађи „Сен-Жанъ д' Акръ“, коя е становала у Кронштатскомъ пристаништу, врати- ти се у Енглеску.

Садъ е већ и у Енглеской, коя е највећма на Неа- польску навалывала, почело преотимати ма мышлѣнїи и увѣренїе, да се нећеду одсудне мѣре противъ Неапо- ля употребити. Тако вели „Кроникль“:

„Мы са сажалєніемъ чуємо, како се по вишимъ ди- пломатскимъ круговима гласа, да су западне силе у слѣдству упечатљива руске циркуларне ноте одустале одъ пошиљаня флоте у неапольскїй заливъ. Шго се ти- че краля неапольскогъ, то досадъ іошть нїе дошла ми- нистерству иностраня дѣла вѣсть, да е онъ буди у чему попустио. Ово дакле заключєніе саюзника, да се одъ свакогъ войничкогъ посредованя одступи, равно е при- знаню, да се ствари у неапольскомъ краљвству мораю оставити у своје саданѣмъ станю.“

— Изъ последнїи вѣстїи о неапольскомъ пытаню можемо само слѣдуюће навести као напомянана достой- но:

По французскимъ и белгїйскимъ листовима мысли се у Паризу, да ће краљ неапольскїй ново министерство саставити. Вѣсть пакъ, да е Француска позвала папу за посредованѣ између Неаполя и западны сила, врло е сумнителна.

Францускїй листови являю, да е аустрїйскїй посла- никъ г. Мартини, прислѣо 17. Септембра у Неаполь, и да се сутраданъ и самъ краљ Фердинандъ изъ Гаете у Неаполь повратио.

Млого се быяше трубило по новинама, да ће и е- дно руско одѣленѣ флоте доћи у неапольскїй заливъ; садъ пакъ разяснява еданъ допись изъ Генове, да се тай гласъ быо разнео збогъ мале руске флотеце, коя ће за време бавленя удове царице руске у Ници, у тамошнѣмъ пристаништу становати.

Далъ су говорили неки листови, да ће и шпанско правительство шилати едну флотуцу у Неаполь. На то одговара „Пей“, да ако Шпанїя неколико убойны лађа опрема, да ове единствено имаю ту цѣль, проматрати на мароканскомъ прибрежю.

О западной флоте, коя ће се у Аячію (на острову Корзика) сабрати, пише подъ 18. Септембромъ „Жур- наль д' Аячію“ слѣдуюће:

„Данасъ су стигле изъ Малте у овдашнѣ приста- ниште две енглеске парне корвете, „Центауръ“ и „Ирон- дель“; а іошть неке друге убойне лађе изчекую се да- насъ или сутра. Енглескїй вице-конзулъ добыо е депе- ше подъ адресомъ команданта линейне лађе „Велинкто- на“ одкуда се дае заключавати, да ће енглеска флота за кратко време прислѣти. Ова ће заедно са французскомъ флотскомъ дивизїомъ брѣяти више одъ 20 убойны лађа са войскомъ одъ 15—16.000 людїи.“

„Морнингъ Кроникль“ добыо е изъ Берлина теле- графскимъ путемъ вѣсть, да ће краљ неапольскїй ско- римъ временомъ издати народу своје едну прокламацію, коя ће обявити мѣре о реформама, кое су такве, да ће

моћи западне силе задовољити. Ова ће сирѣчь прокламація обзнати оно помилованѣ политички преступника, на кое є краљ пристао, а и јоштѣ даља помилована.

ТЕЛЕГРАФСКЕ ДЕПЕШЕ.

У Одеси 22. Септембра.

У Николаеву врло се живо граде трговачки пароброди. — Између дунавски пристаништа и Одесе влада живи саобраћај.

Енглески пароброд „Стромболи“, кои є опредѣлен, да станує на дунавском ушћу, отишао є за време у Караманию.

У Бомбаю (у источној Инди) 31. Августа.

За войнички поход Енглеза у персијској морској заливъ чине се највеће припреме. Многе су превозне лађе најмѣне за превозенѣ войске и ратны потреба. Ова експедиція бројиће 14—15.000 войника.

У Паризу 28. Септембра.

Мехмед-Али приспѣо є у Паризъ. Казивањ „Журнала де деба“ да є онъ зато дошао у Паризъ, што є у некој распри са вицекараломъ египетскимъ, показує се као неосновано.

Најновія источна пошта.

У Цариграду 21. Септембра.

„Журналъ де Константинопль“ вели, да є неоснована вѣсть „Преса д' Орянь“, о долазку едногъ одѣлѣна Француске флоте, да у саюзу са енглескомъ флотомъ проматра по црномъ мору.

— Порта нѣ, као што се пре разнео гласъ, одобрила грађенѣ еуфратскогъ гвозденогъ пута, него є дала свое сазволенѣ само за предварителне послове и испитивана.

Турски паробродъ „Шенк Суади“ отишао є у Антиваръ (арнаутску приморску варошъ) са новопостављенимъ генерал-губернаторомъ босанскимъ и сѣ нешто войске.

— Генерал-мајоръ Омеръ отишао є у Арнаутску и Ерцеговину по войничкомъ послу.

У Багдаду 3. Септембра.

Енглески посланикъ при персијскомъ двору, Мурай, очекує у Багдаду заповѣсть одъ свога правительства, да се опетъ врати у Техеранъ (главну варошъ Персіє).

У Атини 23. Септембра.

Кали-бей наименованъ є за турскогъ посланика при двору грчкомъ.

О Г Л А С И.

(2—3) Подписаный имаъ на продаю сто илада ока округна и извѣна, добра стара кукуруза, и могу поставити поредъ воде на обали гди коме потребно буде. Купци нека се цене ради изволе на мене у Панчево обратити устмено или писмено.

ДИМИТРИЈ СТЕФАНОВИЊЪ
иначе **СУБАШИЊЪ.**

Магаза и дољни подъ крпю.

У кући кодъ „К р а л њ в и њ а М а р к а“ близу мале пјаче има на горњимъ фронту два дубана и на дољнимъ една магази за издаванѣ подъ крпю.

СИМЕОНЪ ВЕСОВИЊЪ.

(3—3) **МИЛИЊЪ ПОПОВИЊЪ** трговацъ изъ села Свиње у Окруж. Пожаревачкомъ има на продаю 8000 ока добра пасуля. Ко бы имао волю купити, нека се изволи њму погодбе ради обратити.

г. Крста Рад,

родомъ изъ Србиє, кои є живио у Београду и Земуну, а после отишао у Цариградъ, и затимъ по дѣлу свои

господара по разнимъ земляма путовао, био є 26. Августа т. г. у Марсело и тада се навезао за Александрию, одкуда ће ићи у Брусалимъ на поклоненіє светомъ гробу Христа Спасителя. Онъ ће тамо доспети до конца Новембра текуће године, а задржаваће се до конца Априла идуће 1857. године, и после є науманъ у Србию вратити се. Друштво њгово сѣ њиме бывше у Марсело ово явля посредствомъ новина, да бы родбина њгова за њга разабрала да є живи, и кадъ се вратити намерава. (3—3)

(3—3) Подписаный дає подъ крпю еданъ квартиръ са 4 собе, куйномъ, конкомъ и подрумомъ. У авлији има бунаръ, штала за 4 коня, отлука за сено и шупа. Ко жели узети одъ Митрова дна, нека се погодбе ради яви.

ДУКА ПЕШИКА.

ДВА ДУЃАНА

са по едномъ уза сваки собомъ, има за издаванѣ у кући *Господина Попечителя Стефана Марковића.* Ко бы кои

одъ Митровадне желіо узети, нека му се погодбе ради пријавити изволи.

(3—3) Подписаный опуномоћенъ, являмъ, да ће се две куће одъ слабогъ матеріяла Г. Александра Николића, налазеће се на Врачару више барутане средсвомъ лицитаціє 4. 5. и 6. Октобра ове године продавати; а међутимъ ко жели иначе у погодбу сѣ подписанимъ ступити, нека му се изволи пријавити.

На добрама овимъ никавогъ терета нема.

У Београду 26. Септ. 1856.

ЂОРЂЕ С. ЧОКОВИЊЪ,
магазија.

Юче є нађенъ еданъ златанъ ланацъ одъ сата. Ко га є изгубио, нека се яви у трговини Дуке Пешике и сынова.